

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/charakterystyka-rynku/8282,2018.html>
05.05.2024, 17:45

2018

RYNEK HURTOWY

Zakupy gazu z zagranicy, w ilości 163,5 TWh, uzupełniane były gazem pochodzącym ze źródeł krajowych w ilości 42,4 TWh. Całkowite dostawy gazu z zagranicy w 2018 r. obejmowały import oraz nabycie wewnątrzspółnotowe. W 2018 r. nadal istotną część stanowił import z kierunku wschodniego, realizowany w ramach długoterminowego kontraktu zawartego pomiędzy PGNiG S.A. a Gazprom.

W 2018 r. przez polski system przesyłowy przepłynęło 557,1 TWh gazu wysokometanowego i 8,3 TWh gazu zaazotowanego. Większość gazu wysokometanowego została przetransportowana tranzytem z wykorzystaniem gazociągu jamalskiego.

Obrót gazem ziemnym

Na koniec 2018 r. koncesję na obrót paliwami gazowymi posiadało 197 podmiotów wobec 200 na koniec 2017 r. Natomiast 102 przedsiębiorstw aktywnie uczestniczyło w obrocie gazem ziemnym. Przedsiębiorstwa obrotu gazem spoza GK PGNiG S.A. pozyskały 97,1 TWh gazu ziemnego.

Giełda gazu ziemnego

Sprzedaż i zakup paliw gazowych na polskim rynku hurtowym odbywa się przede wszystkim na giełdzie towarowej prowadzonej przez TGE S.A. Uczestnikami rynku giełdowego są głównie przedsiębiorstwa obrotu paliwami gazowymi oraz najwięksi odbiorcy końcowi, którzy mogą działać samodzielnie po zawarciu stosownej umowy z TGE S.A., stając się członkami giełdy, lub też za pośrednictwem domów maklerskich. Obrót giełdowy odbywa się poprzez zawieranie umów sprzedaży (transakcji) pomiędzy członkami giełdy.

Przedmiotem obrotu na rynku terminowym towarowym gazu (RTTg) jest dostawa gazu w jednakowej ilości we wszystkich godzinach okresu dostawy zgodnym ze standardem instrumentu (tygodniowy, miesięczny, kwartalny i roczny).

Przedmiotem obrotu na rynku dnia następnego gazu (RDNg) jest dostawa gazu w jednakowej ilości we wszystkich godzinach dnia dostawy. Jest to instrument typu base, a jeden kontrakt odpowiada dostawie 1 MWh gazu w każdej godzinie dnia dostawy. Obrót jest prowadzony przez jeden dzień poprzedzający datę dostawy, w systemie fixingu oraz notowań ciągłych. Obrót na rynku dnia bieżącego (RDBg) prowadzony jest w systemie notowań ciągłych.

W 2018 r. Prezes URE monitorował również transakcje zawierane w punkcie wirtualnym na

rynku pozagiełdowym. W wyniku realizacji kontraktów zawartych w tym punkcie na rynku OTC niezależnie od daty zawarcia kontraktu dostarczono 28,0 TWh gazu ziemnego po średniej cenie 95,04 zł/MWh.

RYNEK DETALICZNY

Analiza rynku detalicznego paliw gazowych dokonana została osobno dla gazu wysokometanowego, zaazotowanego oraz LNG – na podstawie przeprowadzonego corocznie monitoringu spółek obrotu. Przeprowadzona analiza wykazała, że całkowita sprzedaż paliwa gazowego wysokometanowego i zaazotowanego do odbiorców końcowych wyniosła w 2018 r. 206 161 845 MWh. W porównaniu do 2017 r. nastąpił wzrost zużycia gazu, głównie przez odbiorców przemysłowych. Sprzedaż gazu do odbiorców końcowych zdominowana była przez podmioty z GK PGNiG S.A. Udział tych podmiotów wyniósł 82,08%, i wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o ok. 2%. Zaobserwowany wzrost udziału GK PGNiG S.A. w sprzedaży paliwa gazowego do odbiorców końcowych utrzymujący się od 2017 r. wynikał ze spadku przywozu gazu z zagranicy bezpośrednio przez dużych (przemysłowych) odbiorców końcowych na własne potrzeby i zakupu od GK PGNiG S.A. Nastąpiło to głównie z powodu zmian regulacji prawnych dotyczących konieczności utrzymywania zapasów obowiązkowych. Pozostałe 17,92% sprzedaży gazu do odbiorców końcowych realizowane było przez inne spółki obrotu dokonujące sprzedaży do odbiorców końcowych w kraju.

Prezes URE dokonał również monitoringu sprzedaży gazu w postaci skroplonej (LNG) w 2018 r. Pozyskanie gazu LNG wyniosło 38 858 704 MWh, z tego większość została pozyskana za pośrednictwem terminalu LNG w Świnoujściu. Większość z pozyskanego gazu LNG została sprzedana odbiorcom końcowym po dokonaniu regazyfikacji i wprowadzeniu uzyskanego gazu wysokometanowego do sieci gazowej. Wolumen sprzedaży gazu LNG do odbiorców końcowych w postaci skroplonej wyniósł ok. 423 887 MWh i był realizowany wyłącznie przez alternatywnych sprzedawców.

Sprzedawca awaryjny

Z uwagi na zaobserwowaną potrzebę uregulowania zasad sprzedaży rezerwowej (awaryjnej) w sektorze gazu ziemnego, jak również doprecyzowania zasad sprzedaży rezerwowej w sektorze energii elektrycznej, w korespondencji kierowanej do ministra energii, Prezes URE zwracał uwagę na konieczność podjęcia inicjatywy legislacyjnej w tym obszarze przedkładając proponowane przepisy prawa wraz z uzasadnieniem.

Sprzedażą rezerwową (awaryjną) jest sprzedaż paliw gazowych lub energii elektrycznej, która jest podejmowana w przypadku zaprzestania sprzedaży przez dotychczasowego sprzedawcę z przyczyn leżących po stronie tego sprzedawcy. W proponowanym przez URE modelu wybór sprzedawcy rezerwowego powinien odbywać się na zasadach rynkowych, poprzez indywidualne decyzje odbiorców końcowych podejmowane w oparciu o analizę ofert sprzedawców. Jedynie w zakresie sprzedaży do gospodarstw domowych, ze względu na konieczność zapewnienia ciągłości dostaw, zaproponowano wprowadzić regulacje odwołujące się do sprzedawcy z urzędu, ale wyłącznie w sytuacji, gdy dany odbiorca nie wybrał sprzedawcy rezerwowego, nie upoważnił operatora do zawarcia z nim umowy lub

wskazany sprzedawca rezerwowy nie może podjąć bądź nie podjął tej sprzedaży albo też zaprzestał jej realizacji. Taka propozycja zawierała element rynkowy, odnoszący się do wyboru sprzedawcy również w obszarze sprzedaży rezerwowej.

Ze względu na nagłe i nieprzewidziane zaprzestanie działalności polegającej na sprzedaży paliwa gazowego i energii elektrycznej przez dwie spółki obrotu we wrześniu 2018 r., przed groźbą wstrzymania dostaw paliwa gazowego bądź uznania dostarczania paliwa gazowego jako nielegalny pobór znalazło się 55 730 odbiorców paliw gazowych, w tym 53 581 odbiorców w gospodarstwach domowych. Celem zachowania ciągłości dostaw paliw gazowych do odbiorców została przez Ministra Energii przygotowana zmiana rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego. Przyjęte rozwiązanie określiło zasady sprzedaży awaryjnej paliw gazowych przez sprzedawcę awaryjnego.

Data publikacji : 11.06.2019

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)